

Praha 16. 9. 2009

51

Zdravotní pojišťovny - náklady na segmenty zdravotní péče

Health Insurance Corporations - Costs spent on Health Care by Types of Health Care

Souhrn

Tato Aktuální informace přináší krátký přehled o nákladech veřejného zdravotního pojištění na jednotlivé segmenty zdravotní péče v roce 2008 a stručný popis vývoje nákladů na segmenty péče za roky 2004–2008. Náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči v roce 2008 dosáhly cca 194 miliard Kč.

Summary

This Topical Information brings a short overview of costs of the public health insurance system on particular types of health care in 2008 and a brief summary of development of costs on health care types during 2004–2008. Health care costs of health insurance corporations reached 194 thous. mill. CZK in 2008.

Veřejné zdravotní pojištění v roce 2008

Celkové náklady systému veřejného zdravotního pojištění v ČR na zdravotní péči za rok 2008 dosáhly podle souhrnného hodnocení na základě výročních zpráv zdravotních pojišťoven (ZPoj) dle MZ ČR částky 193 669 mil. Kč, což bylo o 6,8 % více než v roce 2007. Úhrady zdravotního pojištění představovaly 77,4 % celkových výdajů na zdravotnictví v minulém roce. Průměrný počet pojištěnců veřejného zdravotního pojištění v roce 2008 byl 10 364 804 osob, z toho bylo u Všeobecné zdravotní pojišťovny (VZP) evidováno cca 62,6 %. Náklady veřejného zdravotního pojištění na zdravotní péči v přepočtu na 1 pojištěnce činily 19 353 Kč, což bylo o 7,6 % více než v roce předchozím.

Náklady zdravotních pojišťoven na jednotlivé segmenty zdravotní péče

Náklady ZPoj na zdravotní péči ze základního fondu zdravotního pojištění dosáhly v roce 2008 cca 191 902 mil. Kč, náklady na zlepšení zdravotní péče z jiných fondů téměř 1 779 mil. Ústavní péče jako největší položka „spotřebovala“ 51,21 % celkových nákladů na zdravotní péči, což bylo v hodnotovém vyjádření zhruba 99 184 mil. Kč. Z toho největší část, cca 89 370 mil. Kč, připadla na nemocnice (46,15 % celkových nákladů). Na segment ambulantní péče bylo v roce 2008 vynaloženo 48 164 mil. Kč a podíl ambulantní péče na celkových nákladech na zdravotní péči představoval 24,87 %. Z toho na ambulantní péči lékařů stomatologů připadá 4,73 %, na péči praktických lékařů 5,25 % a na ambulantní péči lékařů specialistů včetně gynekologů připadá 9,21 % celkových nákladů na zdravotní péči. Podíl nákladů na léky na recept tvořil 16,91 %, což je v hodnotovém vyjádření 32 748 mil. Kč. Náklady na zdravotnické prostředky na poukaz činily 5 643 mil. Kč, což je 2,91 % z celkových nákladů.

Vývoj segmentů zdravotní péče za léta 2004–2008

Za sledované období se náklady zdravotních pojišťoven na zdravotní péči zvýšily o 23,9 %. Z hodnocených segmentů péče se nejrychleji zvyšovaly náklady na zdravotnickou záchranou službu, a to o 55,0 % do roku 2008 oproti 2004. Dalším segmentem s progresivním nárůstem byla specializovaná ambulantní péče včetně gynekologické, kde za stejné období došlo k nárůstu o 53,6 %. Za zmínku stojí ještě segmenty ústavní péče v nemocnicích (o 39,1 %), péče praktických lékařů (o 35,9 %) a segment nákladů na zdravotnické prostředky na poukaz (o 33,4 %). Oproti tomu průměrného tempa růstu nákladů na zdravotní péči celkem nedosahoval segment stomatologické péče (nárůst o 7,2 %), segment ústavní péče v LDN (o 7,6 %) a náklady na dopravu nemocných a raněných (o 13,9 %).

Náklady na zdravotní péči v ozdravovnách a na lázeňskou péči za sledované období absolutně klesly oproti své výši v roce 2004.

Náklady ZPoj na léky v období do roku 2005 patřily k progresivně vzrůstajícím segmentům. Po přijatých regulačních opatřeních dochází od roku 2006 k opakovanému absolutnímu poklesu.

Platby státního rozpočtu do systému veřejného zdravotního pojištění za nevýdělečné pojištěnce činily za rok 2008 celkem 47 159 mil. Kč, což bylo o 630 mil. Kč méně než v roce 2007.

Výsledky hospodaření systému veřejného zdravotního pojištění jsou předběžné, podléhají schválení Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR.

Pozn.: Termín segment péče používaný v této souvislosti v metodice hodnocení zdravotních pojišťoven označuje kategorie poskytovatelů zdravotní péče, tedy druhy zařízení, nikoli druh péče jako takové. Např. v segmentu ústavní péče je zahrnuta i ambulantní péče v ambulantní části ZZ ústavní péče, náklady na léčiva v lůžkové části příslušného ZZ ústavní péče apod.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

Tab. 1. Průměrný počet pojištěnců veřejného zdravotního pojištění v letech 2002–2008

Rok	Průměrný počet pojištěnců	z toho podíl VZP v %
2002	10 333 493	68,19
2003	10 313 943	66,45
2004	10 308 644	65,27
2005	10 296 386	64,60
2006	10 297 439	63,87
2007	10 323 545	63,40
2008	10 364 804	62,63

Zdroj pro všechny tabulky a grafy: MZ, zdravotní pojišťovny

**Tab. 2. Hodnoty jednotlivých segmentů zdravotní péče v letech 2004–2008
(absolutní částky v mil. Kč)**

Segment zdravotní péče	2004	2005	2006	2007	2008
ambulantní péče celkem	36 228	37 860	39 598	43 431	48 164
z toho stomatologická	8 544	8 599	8 454	9 032	9 155
praktických lékařů	7 476	7 610	8 200	8 594	10 160
rehabilitační péče	1 579	1 607	1 540	1 647	1 810
diagnost. zdrav. péče	6 181	6 742	6 516	6 632	7 384
spec. ambulantní péče vč. gynekologické	11 614	12 395	12 994	15 914	17 838
domácí zdravotní péče	835	906	895	1 021	1 065
ústavní péče celkem	72 238	76 542	83 688	92 378	99 184
z toho nemocnice	64 228	68 125	74 424	81 917	89 370
OLÚ	4 267	4 476	4 963	5 449	5 423
LDN	3 168	3 255	3 443	4 027	3 409
lázeňská péče	3 335	3 142	2 783	2 984	2 862
náklady na dopravu	1 298	1 278	1 228	1 271	1 478
náklady na ZZS	919	902	1 124	1 432	1 423
léky na recept	35 778	37 181	33 942	33 568	32 748
zdrav. prostředky na poukazy	4 230	4 536	4 498	5 168	5 643
Náklady na zdravotní péči celkem (včetně položek výše neuvedených¹⁾)	156 258	163 930	167 532	181 358	193 669

¹⁾ náklady na ošetrovatelská lůžka, péči v ozdravovnách, léčení v zahraničí, ostatní náklady na zdravotní péči, náklady na zlepšení zdravotní péče čerpané z jiných fondů než ze Základního fondu zdravotního pojištění

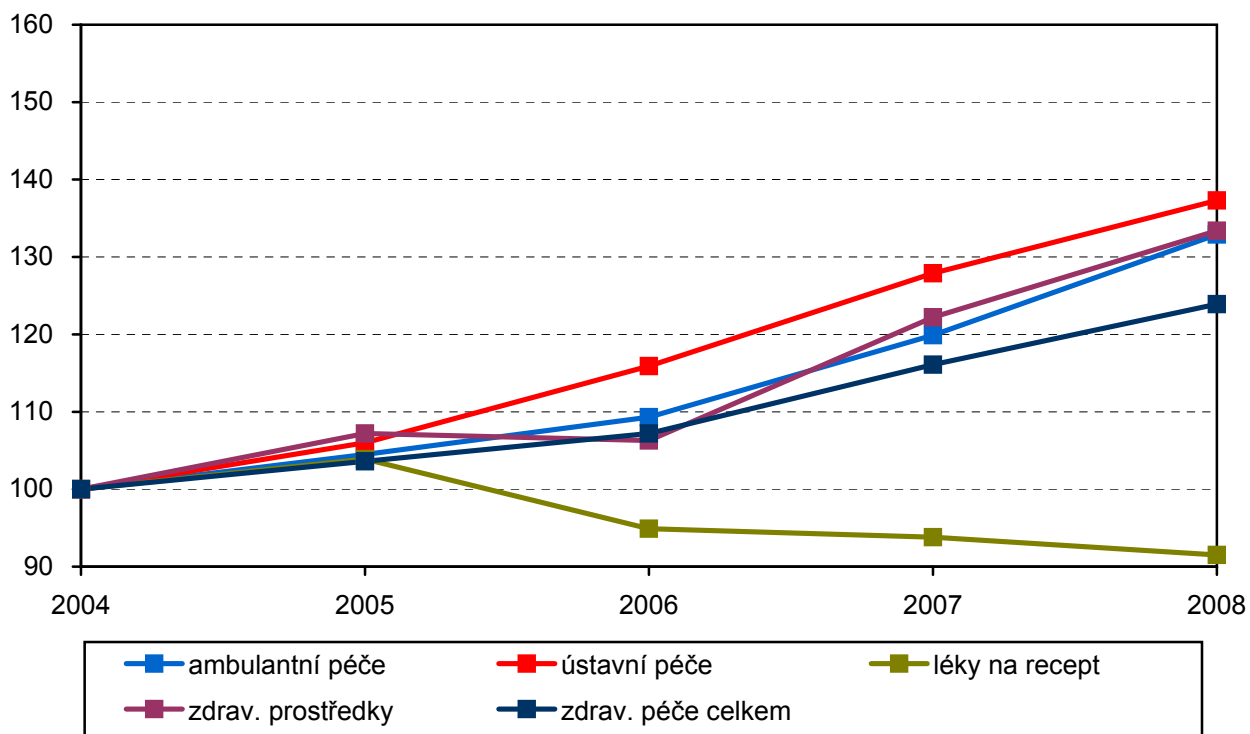
**Tab. 3. Index vývoje nákladů ZP na zdravotní péči dle jednotlivých segmentů
(rok 2004 = 100)**

Segment zdravotní péče	2004	2005	2006	2007	2008
ambulantní péče celkem	100,0	104,5	109,3	119,9	132,9
z toho stomatologická	100,0	100,6	99,0	105,7	107,2
praktických lékařů	100,0	101,8	109,7	114,9	135,9
rehabilitační péče	100,0	101,8	97,5	104,3	114,6
diagnost. zdrav. péče	100,0	109,1	105,4	107,3	119,5
spec. ambulantní péče vč. gynekologické	100,0	106,7	111,9	137,0	153,6
domácí zdravotní péče	100,0	108,6	107,3	122,4	127,6
ústavní péče celkem	100,0	106,0	115,9	127,9	137,3
z toho nemocnice	100,0	106,1	115,9	127,5	139,1
OLÚ	100,0	104,9	116,3	127,7	127,1
LDN	100,0	102,7	108,7	127,1	107,6
lázeňská péče	100,0	94,2	83,4	89,5	85,8
náklady na dopravu	100,0	98,5	94,6	97,9	113,9
náklady na ZZS	100,0	98,2	122,4	155,8	155,0
léky na recept	100,0	103,9	94,9	93,8	91,5
zdrav. prostředky na poukazy	100,0	107,2	106,3	122,2	133,4
zdrav. péče celkem	100,0	103,6	107,2	116,1	123,9

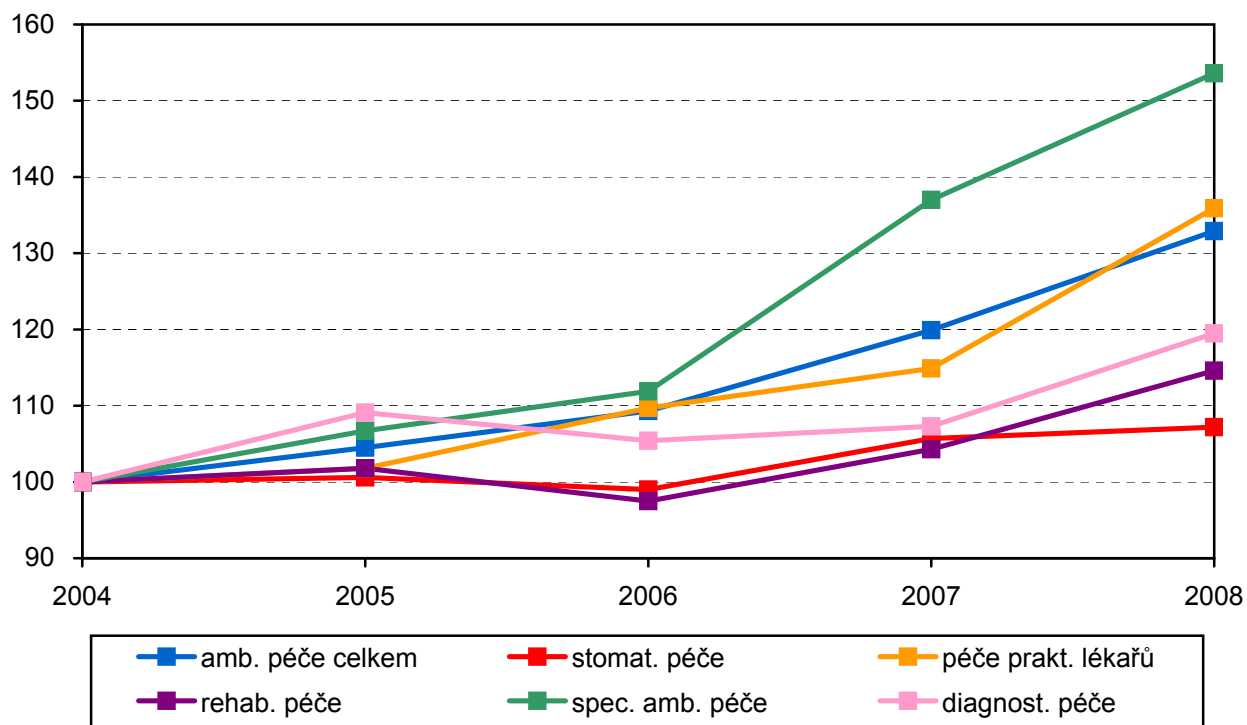
Tab. 4. Podíly jednotlivých segmentů zdravotní péče na celkových nákladech zdravotního pojištění na zdravotní péči v letech 2004–2008

Segment zdravotní péče	2004	2005	2006	2007	2008
ambulantní péče celkem	23,2	23,1	23,6	24,0	24,9
z toho stomatologická	5,5	5,3	5,1	5,0	4,7
praktických lékařů	4,8	4,6	4,9	4,7	5,3
rehabilitační péče	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9
diagnost. zdrav. péče	4,0	4,1	3,9	3,6	3,8
spec. ambulantní péče vč. gynekologické	7,4	7,6	8,4	8,8	9,2
domácí zdravotní péče	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6
ústavní péče celkem	46,2	46,7	50,0	50,9	51,2
z toho nemocnice	41,1	41,6	44,4	45,2	46,2
OLÚ	2,7	2,7	3,0	3,0	2,8
LDN	2,0	2,0	2,1	2,2	1,8
lázeňská péče	2,1	1,9	1,7	1,7	1,5
náklady na dopravu	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8
náklady na ZZS	0,6	0,6	0,7	0,8	0,7
léky na recept	22,9	22,7	20,3	18,5	16,9
zdrav. prostředky na poukazy	2,7	2,8	2,7	2,9	2,9

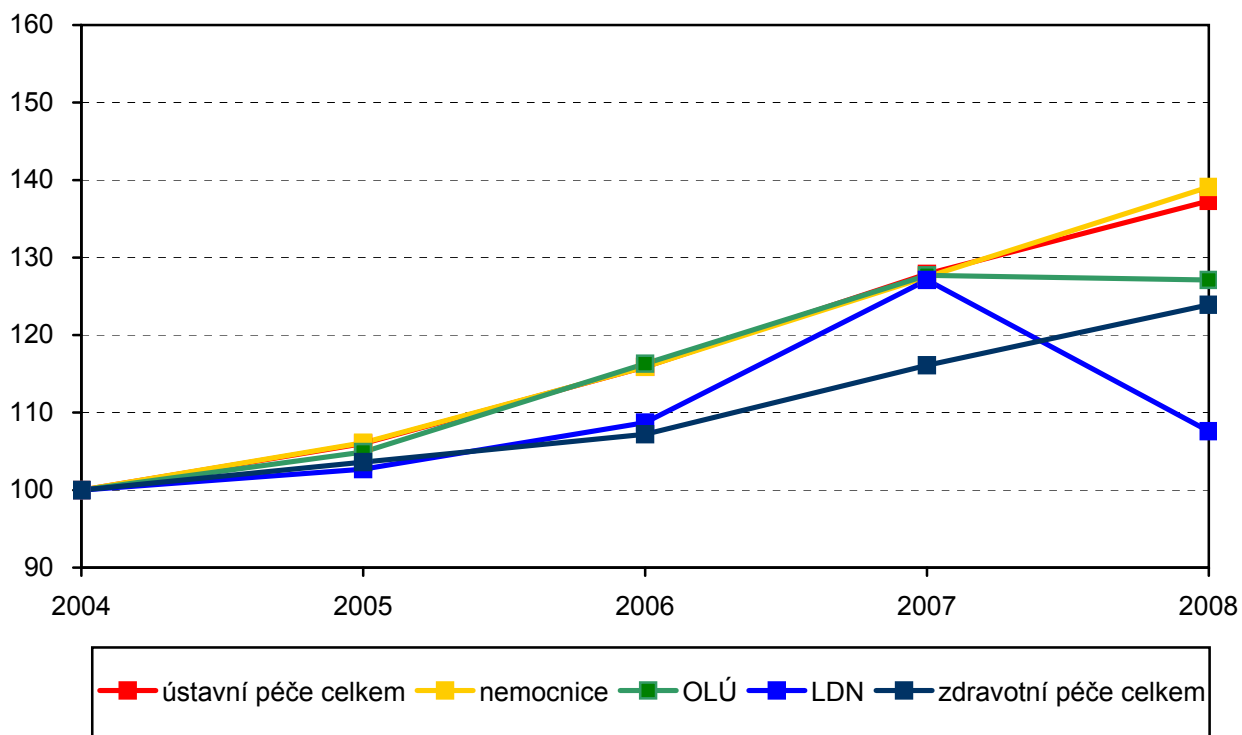
**Graf 1. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči dle segmentů část I (2004 = 100)**

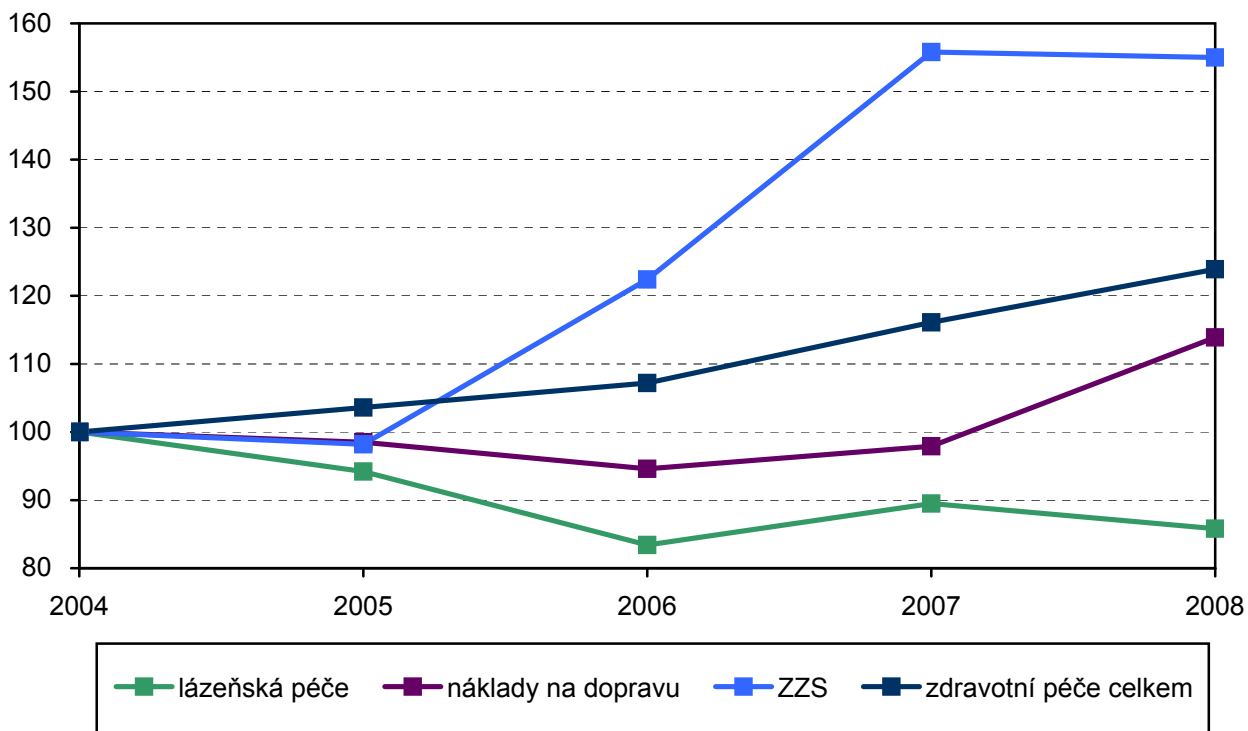
**Graf 2. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči dle segmentů část II (2004 = 100)**

**Graf 3. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči část III (2004 = 100)**

**Graf 4. Index nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči část IV (2004 = 100)**

**Graf 5 - Podíl nákladů zdravotních pojišťoven
na zdravotní péči podle segmentů**

